

प्रदेश राजपत्र

प्रदेश नं. ५, प्रदेश सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४) बुटवल, रूपन्देही, साउन ७ गते, २०७७ साल (संख्या ११)

भाग ३

प्रदेश सरकार

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको सूचना

प्रदेश सरकार (मन्त्रपरिषद्) को मिति २०७७।०४।०६ को निर्णयानुसार "कर शुल्क दस्तुर र मूल्य" सम्बन्धी सूचना सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

कर शुल्क दस्तुर र मूल्य सम्बन्धी सूचना

मन्त्रालय र मातहतका कार्यालय/समितिको कार्यालयबाट सेवा प्रवाह गर्दा लाग्ने विभिन्न सेवा शुल्क राजस्वको आ.व. ०७७।०७८ को लागि निम्न अनुसार हुने गरी प्रस्ताव गरिएको छ ।

१. काठ दाउराको मुल्य दर

क) गोलिया काठ

क्र.सं.	काठको प्रजाति	स्तर/ग्रेड	प्रति क्यूफिट. मूल्य दर रू.
१	सतिसाल	-	१६००।-
२	साल	ए	१०००।-
		बि	७००।-
		सी	५००।-
३	जंगली सिसौ	ए	१०००।-
		बि	८००।-
		सी	५००।-
४	ओखर,चाप,सागवान र दार	-	५००।-
५	विजय साल	-	३००।-
६	सन्दर र पाजन	-	३००।-
७	सिसौ वृक्षारोपण	४ फिट र सो भन्दा बढी गोलाई भएको	४००।-
		४ फिट भन्दा कम गोलाई भएको	२००।-
८	असना, जामुन, कर्मा, टुनी, शिरिष	ए	३००।-

	र गम्हारी	बि	२००१-
९	देवदार	-	१५०१-
१०	खोटे सल्लो	ए	२००१-
		बि	१५०१-
११	सिमल	-	१२५१-
१२	हर्रो, बर्रो, फल्दु, चिलाउने र सौर	-	२००१-
१३	भुडकुल, गुटेल, पपुलर, उत्तीस, टिकुल कटुस, मसला, आँप अन्य सल्लो, फर र स्फुस		१००१-
१४	बाँझी र बोट धाडरो		८०१-
१५	खयर (यातन निकाल्दा लम्बाइलाई अन्तिम इन्च सम्म नाप्ने)	-	१०००१-
			३३१- प्रति किलोग्राम
१६	अन्य माथि उल्लेख भए देखि बाहेक		१७५१-

ख) जरा तथा ठुटा

क्र.सं.	प्रजाति	मुल्य दर रु.
१	खयर	४०१- प्रति किलोग्राम
२	साल	७५१- प्रतिठुटा
३	अन्य	४०१- प्रतिठुटा

ग) बल्लाबल्ली

क्र.सं.	प्रजाति	स्तर/ग्रेड	प्रति क्यू.फिट मूल्य दर रु.
१	साल	ए	१५०१-

		बि	१००।-
२	अस्ना,कर्मा र जामुन	ए	७५।-
		बि	५०।-
३	मसला	ए	५०।-
		बि	२५।-
४	अन्य	ए	२५।-
		बि	१५।-

घ) दाउरा

क्र.सं.	प्रयोजन	प्रजाति	मूल्य दर रु.
१	व्यापारिक	क) साल	८०००।-प्रति चट्टा
			१।०० प्रति किलोग्राम (चिरुवा र लप्स टप्स समेत)
		ख) सिसौ र टिक	१२००।- प्रति चट्टा
			१।५० प्रति किलोग्राम
		ग) अन्य	४०००।- प्रति चट्टा
			०।५० प्रति किलोग्राम (चिरुवा र लप्स टप्स समेत)
२	दाह संस्कार	क) साल	२०००।-प्रति चट्टा
			०।२५ प्रति किलोग्राम (चिरुवा र लप्स टप्स समेत)
		ख) अन्य	१०००।- प्रति चट्टा
			०।१५ प्रति किलोग्राम (चिरुवा र लप्स टप्स समेत)
३	घरकाज	क) साल	४०००।- प्रति चट्टा
			०।५० प्रति किलोग्राम (चिरुवा र लप्स टप्स समेत)

		टप्स समेत)
	ख) अन्य	२०००।- प्रति चट्टा
		०।२५- प्रति किलोग्राम (चिरुवा र लप्स टप्स समेत)

द्रष्टव्य-

- कुनै औजार र दैवी प्रकोप उद्धारको प्रयोजनको लागि दिइने काठ, दाउराको मूल्य दरमा प्रदेश सरकारले कम गरी कार्य योजनाले तोकेको परिमाणको अधिनमा रही काठ, दाउरा उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
- प्रदेश सरकारले काठको जात समेतलाई विचार गरी आवश्यकता अनुसार विभिन्न जिल्लाको लागि सोही जिल्लाको प्रचलित बजार मूल्यलाई आधार मानी प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी उपरोक्त मूल्य दरमा परिवर्तन गर्न सक्नेछ ।

२. जडिबुटीको नाम र दस्तुर

क) जरा तथा गानो जाती

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
१.	अनन्तमूल	<i>Hemidesmus indicus</i>	१०।-
२.	अतिस	<i>Aconitum heterophyllum,</i> <i>Delphinium himalayai</i>	१५।-
३.	असारेफूल	<i>Mussaenda frondosa</i>	८।-
४.	इन्द्रेणी	<i>Citrullus colosynthis,</i> <i>Trichosanthes wallichiana</i>	१०।-
५.	उन्यू	<i>Dryopteris filix-mas,</i> <i>D. cochleata</i>	१०।-
६.	कचुर /वन हलेदो	<i>Curcuma zedoaria</i>	५।-
७.	काकोली /वेत लौरी	<i>Fritillaria cirrhosa,</i> <i>Roscoea purpurea</i>	५।-

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
८	कामराज	<i>Helminthostachys zeylanica</i>	६।-
९.	कुकुरतरुल, वनतरुल, भ्याकुर	<i>Dioscorea spp</i>	१५।-
१०.	कुचिला	<i>Strychnos nux-vomica</i>	७।-
११.	कुट्की	<i>Neo-picrorhiza scrophulariifolia</i>	३०।-
१२.	कुरिलो/सतावरी	<i>Asparagus spp</i>	५।-
१३.	खसखस/उशीर	<i>Vetiveriazizanioides</i>	१०।-
१४.	गुजरगाना	<i>Stephania spp</i>	५।-
१५	गुर्जो/गुडुची	<i>Tinosporasinensis, T. cordifolia</i>	५।-
१६.	गोकुलधुप	<i>Camphora mukul</i>	५।-
१७.	चुत्रो/दारुहल्दी	<i>Berberis aristata</i>	८।-
१८.	जटामसी	<i>Nardostachys grandiflora</i>	५०।-
१९.	जमानेमान्द्रो	<i>Mahonia napaulensis</i>	५।-
२०.	टुकीफूल	<i>Taraxacum officinale</i>	५।-
२१..	नागरमोथे, मोथे	<i>Cyperus spp</i>	५।-
२२.	निरमसी/निरबिषी	<i>Delphinium denudatum</i>	६०।-
२३.	पदमचाल/अमलवेद	<i>Rheum austral</i>	१०।-
२४.	पाखनवेद/पाषाणभेद	<i>Bergenia ciliate</i>	७।-
२५.	पाँचऔले	<i>Dactylorhiza hatagirea</i>	५००।- प्रति गोटा
२६.	पिपला/पिपली	<i>Piper longum</i>	१०।-
२७.	बज्रदन्ती	<i>Potentilla fulgens</i>	५।-

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
२८.	वन प्याज	<i>Allium spp.</i>	१५।-
२९.	वनमुला	<i>Dipsacus inermis</i>	१५।-
३०.	वनलसुन	<i>Allium wallichii</i>	३०।-
३१.	बाटुलपाते	<i>Cissampelos pareira</i>	२।-
३२.	विदारीकन्द	<i>Pueraria tuberosa</i>	२।-
३३.	विलौने	<i>Maesa chisia</i>	५।-
३४.	विष, विषमा	<i>Aconitum spp.</i>	१०।-
३५.	विषफेज	<i>Polypodium vulgare</i>	१०।-
३६.	बोझो	<i>Acorus calamus</i>	५।-
३७.	भूतकेश	<i>Selinum tenuifolium</i>	५।-
३८.	ममिरा	<i>Parnassia nubicola</i>	७०।-
३९.	मुसली (कालो)	<i>Curculigo orchioides</i>	५।-
४०.	मुसली (सेतो)	<i>Chlorophytum spp</i>	५।-
४१.	लघुपत्र	<i>Podophyllum hexandrum</i>	५।-
४२.	शटी	<i>Hedychium spicatum, Curcuma zedoaria</i>	५।-
४३.	सतुवा/नक्कली सतुवा	<i>Paris polyphylla/ Trilidium spp</i>	४०।-
४४.	सर्पगन्धा/चाँदमरुवा	<i>Rauwolfia serpentine</i>	२०।-
४५.	सातगांठे	<i>Panax pseudo-ginseng</i>	५०।-
४६.	सिस्नु	<i>Urtica dioica</i>	२।-
४७.	सुगन्धवाल	<i>Valeriana jatamansi</i>	२०।-
४८.	कुकुरडाइनो	<i>Smilax spp</i>	१०।-
४९.	गन्नाइनो	<i>Pleurospermum dentatum</i>	३।-

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
५०.	गन्धाइनो	<i>Angelica glauca</i>	५१-
५१.	जोरपाते बेली गानो	<i>Psammosilene tunicoides</i>	१५१-
५२.	पदमपुष्कर / निनाइजडी	<i>Iris decora</i>	५१-
५३.	बाँको / सर्पको मकै	<i>Ariseama spp.</i>	२१-
५४.	सुनडाँटे गानो	<i>Gastrodia elata</i>	१०१-
५५.	ठुलो/बुढो ओखती	<i>Astilbe rivularis</i>	७१-
५६.	खिरौले (मेदा) / सेतक चिनी	<i>Polygonatum spp</i>	१५१-
५७.	ऐसेलु	<i>Rubus elepticus</i>	१५१-
५८.	अश्वगन्धा	<i>Withania somnifera</i>	२०१-
५९.	बायजडी	<i>Tenacetum dolichophyllum</i>	५१-
६०.	नारु	<i>Silene spp</i>	५१-

ख) बोक्रा जाती

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
१.	अर्जुन	<i>Terminalia arjuna</i>	१०१-
२.	ओखर (काण्ड)	<i>Juglans regia</i>	१००१
३.	ओखर (फल)	<i>Juglans regia</i>	५१-
४.	अँगोरी	<i>Lyonia ovalifolia</i>	५१-
५.	काफल	<i>Myrica esculenta</i>	१००१-
६.	कुटमिरो/काल्चुरी	<i>Litsea spp.</i>	५१
७.	कोइरालो/कचनार	<i>Bauhinia variegata</i>	५१-

८.	चुत्रो/दारुहल्दी	<i>Berberis spp.</i>	८।-
९.	छतिवन	<i>Alstonia scholaris</i>	१०।-
१०.	जमानेमान्द्रो	<i>Mahonia napaulensis</i>	५।-
११.	टटेलो/टोटला	<i>Oroxylum indicum</i>	५।-
१२.	टांकी	<i>Bauhinia purpurea</i>	५।-
१३.	दार/दारगिठी	<i>Boehmeria rugulosa</i>	१०।-
१४.	धूपी	<i>Juniperus spp</i>	२५।-
१५.	निम	<i>Azadirachta indica</i>	५।-
१६.	नेपाली दालचिनी/सिन्कौली	<i>Cinnamomum tamala</i>	७।-
१७.	पलास	<i>Butea monosperma</i>	२०।-
१८.	पावन/ काउलो	<i>Persea spp</i>	३०।-
१९.	पैयु	<i>Prunus cerasoides</i>	१०।-
२०.	बकाइनो	<i>Melia azedarach</i>	२।-
२१.	वनखिरो/कुटज	<i>Holarrhena pubescens</i>	५।-
२२.	विलौने	<i>Maesa chisia</i>	१०।-
२३.	भोजपत्र	<i>Betula utilis</i>	२०।-
२४.	भोर्ला	<i>Bauhinia vahlii</i>	२।-
२५.	सल्ला	<i>Pinus spp</i>	२।-

ग) पात/डाँठ जाती

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
१.	अदुवा घाँस	<i>Ginger grass</i>	१।-
२.	अमलवेद /पदमचाल /चुल्टे अमिलो/काराज चुल्टी	<i>Rheum austral</i>	५।-

३.	असुरो / अडुस / वासक	<i>Justicia adhatoda</i>	११-
४.	उन्यू	<i>Dryopteris filix-mas</i>	३१-
५.	गुडमार	<i>Gymnema sylvestris</i>	५१-
६.	गुर्जोलहरा / गुडुची	<i>Tinospora sinensis</i>	२१-
७.	घिउकुमारी	<i>Aloe vera</i>	५१-
८.	चुम्लानी	<i>Skimmia laureola</i>	००।५०
९.	जगर / जिगर	<i>Caryota urens</i>	२१-
१०.	टोकला		२१-
११.	ठिँगुरेसल्लाक्ष / ठिङ्गेसल्ला	<i>Tsuga dumosa</i>	२१-
१२.	डालेचुक	<i>Hippophae spp</i>	११-
१३.	तालिसपत्र	<i>Abies spectabilis</i>	५१-
१४.	तितेपाती	<i>Artemisia spp.</i>	११-
१५.	तेजपात	<i>Cinnamomum tamala</i>	२१-
१६.	दुधेलहरा / सरीवा		११-
१७.	धसिँगे / मछिनो / पटपटे	<i>Gaultheria fragrantissima</i>	११-
१८.	धूपी	<i>Juniperus spp.</i>	२१-
१९.	नुनढिकी	<i>Osyris spp.</i>	११-
२०.	मजिठो	<i>Rubia manjith</i>	५१-
२१.	मलाटा	<i>Macaranga spp.</i>	११-
२२.	मसला	<i>Eucalyptus spp.</i>	००।२५
२३.	लेमनग्रास / सिट्रोनेला / पामारोजा	<i>Cymbopogon spp.</i>	११-
२४.	लौठसल्ला	<i>Taxus contorta / T. wallichiana</i>	४०।-
२५.	सिकाकाइ	<i>Acacia ruguta</i>	३१-
२६.	सिस्नु	<i>Urtica dioica</i>	११-

२७.	सुनपाती	<i>Rhododendron anthopogon</i>	७।-
२८.	सोमलता	<i>Ephedra gerardiana</i>	५।-
२९.	हिगुवा/चियापाते	<i>Camellia kissi</i>	००।५०
३०.	करिपत्ता	<i>Murraya Koenigii</i>	१।-
३१.	अखेनो घोडेमच्चो	<i>Thymus linearis</i>	३।-
३२.	बोहरी	<i>Cyrdia dichata</i>	५।-
३३.	चुत्रो	<i>Berberis spp</i>	८।-
३४.	जोरपाते बेलीगानो	<i>Psammosilene tunicoid</i>	१५।-
३५.	ऐसेलु	<i>Rubus elepticus</i>	१०।-
३६.	भिडेती	<i>Elcholtzia fruticosa</i>	५।-

घ) फूल तथा भुवा जाति

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
१.	असुरो/अडुस/वासक	<i>Justicia adhatoda</i>	१।-
२.	आँकको भूवा	<i>Calotropis gigantean</i>	४।-
३.	कोइरालो/कचनार	<i>Bauhinia variegata</i>	००।५०
४.	गुराँस/चिमाल	<i>Rhododendron spp.</i>	२।-
५.	टटेलोफूल/टोटला	<i>Oroxylum indicum</i>	३।-
६.	टुकीफूल	<i>Taraxacum officinale</i>	५।-
७.	धैयरो	<i>Woodfordia fruticosa</i>	१।-
८.	नागेश्वर/नारेश्वर	<i>Mesua ferrea</i>	५।-
९.	पदमपुष्कर/निनाईजडि	<i>Iris nepalensis</i>	३।-
१०.	बुकीफूल	<i>Gnaphalium spp., Anaphalis spp.</i>	१।-
११.	मौवा (तराई)	<i>Bassia latifolia</i>	५।-

१२.	मौवा (पहाडी)	<i>Engelhardtia spicata</i>	२।-
१३.	रुखकमल	<i>Magnolia grandiflora</i>	२५।-
१४.	सिमलको फूल	<i>Bombax ceiba</i>	३।-
१५.	सिमलको भूवा	<i>Bombax ceiba</i>	४।-
१६.	सुनपाती	<i>Rhododendron spp</i>	५।-
१७.	उतिसको फूल	<i>Alnus nepalensis</i>	३।-

ड) फल र बीज जाती

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
१.	अंडेर	<i>Ricinus communis</i>	२।-
२.	अमला	<i>Phyllanthus emblica</i>	१।-
३.	अस्ना/साज	<i>Terminalia tomentosa</i>	२।-
४.	इन्द्रजौ	<i>Holarrhena pubescens</i>	१।-
५.	इन्द्रेणी	<i>Citrullus colosynthis</i>	८।-
६.	उतिस	<i>Alnus nepalensis</i>	५०।-
७.	ओखर फल	<i>Juglans regia</i>	५।-
८.	कन्टकारी	<i>Solanum xanthocarpum</i>	१।-
९.	काइयो फल, टकाली	<i>Pavetta indica</i>	५।-
१०.	काउसो	<i>Mucuna prurita</i>	२।-
११.	कालादाना	<i>Ipomea spp.</i>	७।-
१२.	कुचिला	<i>Strychnos nux-vomica</i>	२।-
१३.	कुसुम	<i>Schleichera oleosa</i>	२।-
१४.	कोइरालो/कचनार	<i>Bauhinia variegata</i>	१।-
१५.	खयर	<i>Acacia catechu</i>	२५।-
१६.	खोटेसल्लाको वीउ	<i>Pinus roxburghii</i>	२००।-
१७.	चम्पावती/चाँप	<i>Michelia champaca</i>	५०।-

१८.	चिउरी	<i>Aesandra butyracea</i>	३१-
१९.	चिलाउनेको गेडा	<i>Schima wallichii</i>	००।२५
२०.	जामुन	<i>Syzygium cumini</i>	११-
२१.	जंगली गुलाब	<i>Rosa serisea</i>	५१-
२२.	जंगली जीरा (वनजिरा)	<i>Centratherum anthelminticum</i>	५१-
२३.	जंगली ज्वानो	<i>Apium graveolens</i>	५१-
२४.	टाप्रे	<i>Cassia tora</i>	११-
२५.	टिमुन	<i>Zanthoxylum armatum</i>	१०१-
२६.	डालेचुक	<i>Hippophae spp.</i>	५१-
२७.	ढालेकटुस	<i>Castanopsis indica</i>	११-
२८.	तिगेडी		५१-
२९.	देवदार	<i>Cedrus deodara</i>	१००१-
३०.	धतुरो	<i>Datura spp</i>	२१-
३१.	धूपीको गेडा	<i>Juniperus spp.</i>	३१-
३२.	नागवेली	<i>Lycopodium clavatum</i>	५०१-
३३.	नागेश्वर/नारेश्वर	<i>Mesua ferrea</i>	५१-
३४.	निमको बीउ	<i>Azadirachta indica</i>	११-
३५.	पलास	<i>Butea monosperma</i>	५१-
३६.	पाङ्ग्रा /लेक पाङ्ग्रा	<i>Entada phaseoloides / Aesculus indica</i>	५१-
३७.	पानीअमला	<i>Nephrolepis cordifolia</i>	३१-
३८.	पिपला/पिपली	<i>Piper longum</i>	१०१-
३९.	पैयुको फल	<i>Prunus cerasoides</i>	२१-
४०.	बकाइनो	<i>Melia azedarach</i>	११-
४१.	वनकरेला	<i>Herpetospermum pedunculatum</i>	३१-

४२.	बयर	<i>Zizyphus mauritiana</i>	२१-
४३.	बरो	<i>Terminalia bellerica</i>	२१-
४४.	बेत	<i>Calamus spp.</i>	५१-
४५.	बेल	<i>Aegle marmelos</i>	२१-
४६.	भलायो	<i>Semecarpus anacardium</i>	२१-
४७.	भूजेत्रो/भूलेत्रा	<i>Butea minor</i>	५१-
४८.	मौवा (तराई)	<i>Bassia latifolia</i>	३१-
४९.	मौवा (पहाडी)	<i>Engelhardtia spicata</i>	३१-
५०.	रतीगेडी/लालगेडी	<i>Abru sprecatorius</i>	५१-
५१.	राजवृक्ष	<i>Cassia fistula</i>	२१-
५२.	रामफल /आटी	<i>Annona reticulate</i>	२१-
५३.	रिठ्ठा	<i>Sapindus mukorossi</i>	३१-
५४.	रुखकमलको फल	<i>Magnolia grandiflora</i>	२५१-
५५.	रुद्राक्ष, भद्राक्ष	<i>Elaeocarpus spp.</i>	८१-
५६.	रोहिणी/सिदुरे	<i>Mallotus philippinensis</i>	५१-
५७.	लप्सी	<i>Choerospondias axillaris</i>	३१-
५८.	सजिवन	<i>Jatropha curcas</i>	२१-
५९.	सतिसाल	<i>Dalbergia Latifolia</i>	३०१-
६०.	सिसौ	<i>Dalbergia Sissoo</i>	१५१-
६१.	सिकाकाई/रसुल्ला	<i>Acacia rugata</i>	४१-
६२.	सिमलको फल	<i>Bombax ceiba</i>	३१-
६३.	सिल्टीमुर	<i>Lindera neesiana</i>	२१-
६४.	सीताफल	<i>Annona squamosal</i>	२१-
६५.	सुगन्धकोकिला/मयला गेडी	<i>Cinnamomum glaucescens</i>	१०१-
६६.	हरो	<i>Terminalia chebula</i>	२१-

६७.	ढटेलेो	<i>Prinsepia utilis</i>	५१-
६८.	जंगली आरु (चुली)	<i>Prunus daviadiana</i>	५१-
६९.	कालीकाठको दाना	<i>Myrsine semiscrrata</i>	५१-
७०.	विरेन्द्र फूलको फल	<i>Jacaranda spp</i>	५१-

च) विरुवा जाती.

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
१.	एक्लेवीर	<i>Lobelia pyramidalis</i>	५१-
२.	कुम्कुम्	<i>Didymocarpus cinereus</i>	२१-
३.	गुच्ची च्याउ	<i>Morchella spp</i>	५००१-
४.	घोडताप्रे/ब्राहमी	<i>Centella asiatica</i>	११-
५.	चावा	<i>Piper chaba</i>	१०१-
६.	चिराइतो	<i>Swertia spp</i>	१५१-
७.	सुनाखरी/सुनगाभा/ जिवन्ती/गामाडोल (पाँचऔले बाहेक)	<i>Orchids</i>	२००१-
८.	इयाउ	<i>Lichen</i>	२५१-
९.	टाप्रे	<i>Cassia tora</i>	११-
१०.	तितेपाती	<i>Artemisia spp</i>	११-
११.	द्रोणपुष्पी	<i>Leucas cephalotus</i>	११
१२.	नागवेली	<i>Lycopodium clavatum</i>	१५१-
१३.	पुदिना	<i>Mentha spp</i>	२१-
१४.	पुनर्नवा	<i>Boerhaviadiffusa</i>	८१-
१५.	वनमारा	<i>Eupatorium spp</i>	००११०
१६.	भृंगराज	<i>Eclipta prostrata, E alba</i>	००१५०
१७.	यासी (यार्चधुन्वू)	<i>Cordyceps spp</i>	३०,०००१-

१८.	साधारण च्याउ	<i>Wild Mushroom</i>	१०।-
१९.	सिलाजिनेला	<i>Selaginella spp</i>	१।-
२०.	हडचुर	<i>Viscum album, V. Articulatum</i>	३।-
२१.	हलहले	<i>Rumexnepalensis</i>	३।-
२२.	रातो च्याउ	<i>Ganoderma lucidum</i>	५०।-
२३.	पतबुट्टे झार (सिमझार)	<i>Anoectochilussetaccus</i>	१०।-
२४.	बन आलु (मणिमालाजरा)	<i>Rhizoma panacismajoris</i>	१५।-
२५.	गाइ तिहारे	<i>Inula cappa</i>	५।-
२६.	भुइ कस्तुरी	<i>Chenopodium ambrosioides</i>	१५।-

छ) गम, रोजिन, लोहवान जाती

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	प्रति के.जी. (रु.)
१.	काकरसिंगी	<i>Insect gall on Pistaciaintegerrima</i>	१०।-
२.	मइन	<i>Bee wax</i>	५।-
३.	मह	<i>Bee honey</i>	१०।-
४.	लाहा/लोहवान	<i>Lac gum</i>	४०।-
५.	शिलाजित	<i>Rock 16xudates/Asphaltum</i>	५०।-
६.	श्रीखण्ड/श्वेतचन्दन (काठ)	<i>Santalum album</i>	८००।-
७.	सालधुप	<i>Shorearobusta</i>	१०।-
८.	हिग	<i>Ferulaassafotida</i>	४५।-
९.	अगरउड (काठ)	<i>Aquilaria spp</i>	३०।-

द्रष्टव्यः

- साइटिस (CITES) को अनुसूचीमा परेका प्रजातिहरूको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ र सोको निर्यात प्रमाणपत्र दिंदा रु. १,०००।- दस्तुर लाग्नेछ ।
- गैर कानूनी तबरले ल्याइएको नेपालमा नपाइने प्रजातिको हकमा सम्बन्धित मुलुकको राजस्व दस्तुरको पाँच गुणा मूल्य कायम गरिनेछ ।

३. काठ, दाउरा, खयर र जडिबुटी बाहेकका अन्य वन पैदावारको मुल्य दर

क) वनस्पतिजन्य वन पैदावार

क्र.सं.	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम, अंग्रेजी नाम	इकाइ	दस्तुर (रु.)
१	अम्रिसो	<i>Thysanolaena spp</i>	प्रति के.जी.	२।-
२	अर्गेली	<i>Edgeworthia gardeneri</i>	प्रति के.जी.	५।-
३	अल्लो	<i>Girardinia diversifolia</i>	प्रति के.जी.	५।-
४	ठोट्ने	<i>Aconogonum mille</i>	प्रति के.जी.	१।-
५	खस्रुको आखला	<i>Quercus spp.</i>	प्रति गोटा	२।-
६	गोल्चे(गावा)		प्रति के.जी.	१०।-
७	डण्डीसण्ठी नरकट खरखराइ	<i>Phragmites karka</i>	प्रति भारी	१।-
			प्रति बयलगाडा	१५।-
८	तेन्दु पात	<i>Diospyrus spp</i>	प्रति के.जी.	३।-
९	थाकल	<i>Phonix spp</i>	प्रति भारी	१।-
१०	निगालो	Arundinariaspp	प्रति गोटा	००।१५
			प्रति भारी	१५।-

			(१००गोटा)	
			प्रति बयलगाडा	३००।-
			प्रति ट्रयाक्टर	७००।-
			प्रति ट्रक	२०००।-
११	निगालो टुसा	<i>Arundinariaspp</i>	प्रति गोटा	००।१०
१२	नेपाली रक्तचन्दन (काठ)	<i>Daphniphyllumhimalainsis</i>	प्रति के.जी.	१५।-
१३	रक्त चन्दन	<i>Pterocarpus santaliens</i>	प्रति के.जी.	८००।-
१४	मालागिरी	<i>Cinnamomumglanduliforum</i>	प्रति क्यु. फि.	३००।-
१५	वनकस / बाबियो / सवाइघाँस	<i>Eliopsisbinata</i>	प्रति के.जी.	००।७५
१६	बाँस	<i>Dendrocalamusspp</i>	प्रति गोटा	१०।-
१७	बाँसको तामा	<i>Dendrocalamusspp</i>	प्रति गोटा	३।-
१८	बेत	<i>Calamus spp</i>	प्रति के.जी.	२५।-
१९	भलायोको पात	<i>Semecarpusanacardium</i>	प्रति के.जी.	१।-
२०	भोर्ला पात	<i>Bauhinavehlii</i>	प्रति के.जी.	००।५०
२१	लोक्ता	<i>Daphne spp</i>	प्रति के.जी.	५।-
२२	सल्लाको	<i>Pinus spp</i>	प्रति गोटा	५।-

	आखला			
२३	सल्लाको खोटे	<i>Pinus spp</i>	प्रति के.जी.	१२१-
२४	सल्लाको सिम्टा	<i>Pinus spp</i>	प्रति गोटा	००।२५
२५	सालको पात	<i>Shorearobusta</i>	प्रति के.जी.	००।१०
२६	सालको बिउ	<i>Shorearobusta</i>	प्रति के.जी.	२१-
२७	सल्लाको पात/ सल्लेपिर	<i>Pinus spp</i>	प्रति के.जी.	२१-

ख) खानिजन्य वन पैदावार

क्र.सं.	नेपाली नाम	इकाइ	दस्तुर (रु.)
१	चुनढुंगा Limestone	प्रति टन	६०१-
२	खरी ढुंगा	प्रति टन	१००१-
३	नदिजन्य निर्माण सामाग्री		
	क) साधारण ढुंगा (Sandstone, Mudstone)	प्रति घ.मि.	२५१-
	ख) गिट्टी	प्रति घ.मि.	६०१-
	ग) बालुवा	प्रति घ.मि.	२०१-
	घ) मिस्कट/ बोल्डर/ ग्रावेल/ सेल/ कडलोमरेट	प्रति घ.मि.	१५१-
४	उच्चस्तरीय निर्माण सामाग्री (उत्खनन हुने डिपोजिट)		
	क) क्वारजाइट/बोल्डर/टुक्रेढुंगा	प्रति टन	१००१-
	ख) क्वारजाइट/स्लाब/छाप्ले	प्रति टन	१००१-

	ढुंगा/स्लेट		
	ग) डोलोमाईट/सिलौटेढुंगा	प्रति टन	५०।-
	घ) सिलिका सेण्ड	प्रति टन	५०।-
५	गोल / पथ्थरकोईला	प्रति टन	१७५।-
६	कोईला / मिट्टीकोईला / ओभर बर्डन	प्रति टन	२०।-
७	सिसा Lead	प्रति के.जी.	५।-
८	जेम्स (सुहाग पथ्थर)		
	क) टरमिनल	प्रति १० ग्राम	१५०।-
	ख) अन्य जेम्स	प्रति १० ग्राम	५०।-
९	औद्योगिक क्लंकर/विशेष माटो (उत्खनन हुने डिपोजिट)		
	क) कमेरो	प्रति घन मिटर	३५।-
	ख) गेरु / ओर्के	प्रति घन मिटर	५०।-
	ग) मुलतानी माटो	प्रति घन मिटर	६०।-
	घ) अन्य ओभर बर्डेन	प्रति घन मिटर	५०।-

द्रष्टव्य :

- (१) प्रचलित कानून बमोजिम अन्य सरकारी निकायमा एक पटक राजश्व तिरिसकेको भए सोको लागि दोहोरो राजश्व लिइने छैन ।
- (२) विदेश निकासीको लागि माथि उल्लिखित दस्तुरको तेब्बर दस्तुर लाग्नेछ ।

- (३) राष्ट्रिय वनबाट निकालिने अन्य खनिज पदार्थहरूको हकमा वातावरणीय सेवा शुल्क वापत खानी तथा भूगर्भ विभागमा बुझाएको राजश्व दस्तुरमा थप २५ प्रतिशत रकम सम्बन्धित वन कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।
- (४) माथि खण्ड (ख) मा उल्लेखित गैरकर राजश्व अन्य निकाय (खानी विभाग लगायत) बाट तय भएका दररेट भन्दा घटी नहुने गरी राजश्व संकलन गर्नु पर्नेछ । यदि उल्लेख नभएको खनिज पदार्थको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

४. चरीचराउ दस्तुर

क्र.स.	जनावर	एक महिना (रु.)	छ महिना (रु.)	एक वर्ष (रु.)
१	हात्ती प्रत्येकको	२००१-	-	-
२	उँट प्रत्येकको	१५०१-	-	-
३	घोडा प्रत्येकको	४१-	१२१-	३०१-
४	गधा खचर प्रत्येकको	३१५०	८१-	२०१-
५	भैंसी, राँगा, याक, चौरीगाई, झोना (नाक) प्रत्येकको	३१-	६१-	१५१-
६	गोरु प्रत्येकको	२१-	५१-	८१-
७	भेडा, च्याडग्रा प्रत्येकको	११५०	४१५०	७१-
८	बोका खसी प्रत्येकको	११-	४१-	६१-
९	माहुरी प्रतिघारको	५१-	-	-

द्रष्टव्य :

- (१) राष्ट्रिय वनमा नेपाली नागरिकको जनावरलाई मात्र चरीचराउ गर्न दिइनेछ ।
- (२) गाई चरीचराउ गर्न कुनै दस्तुर लाग्ने छैन ।

५. कबुलियती वनको वार्षिक दस्तुर

प्रति हेक्टर रु. मा १ हेक्टर (१९.७ रोपनी = १.४५ विगाहा)

उद्देश्य	हिमाली क्षेत्र (रु.)	पहाडी क्षेत्र (रु.)	तराई क्षेत्र (रु.)	कैफियत
कच्चा पदार्थ उत्पादन	५००१-	५००१-	५००१-	
वृक्षारोपण/कृषि वन	१५०१-	२००१-	५००१-	
वन्यजन्तु फार्म	१,०००१-	२,५००१-	५,०००१-	
पर्यापर्यटन	३,०००१-	५,०००१-	८,०००१-	
उद्योग	२,०००१-	३,५००१-	५,०००१-	

द्रष्टव्य :

- सम्झौता भएको मितिबाट पाँच आर्थिक वर्षलाई सञ्चालनमा ल्याउने समयावधि मानी तत्पश्चात छैठौँ आर्थिक वर्षदेखि उक्त दस्तुरमा प्रत्येक वर्ष दश प्रतिशतका दरले वार्षिक वृद्धि हुँदै जानेछ ।
- गरिवीको रेखामुनिका समुदायलाई कबुलियती वन प्रदान गर्दा कुनै पनि दस्तुर लाग्ने छैन ।
- उपरोक्त अनुसार खण्ड १ देखि खण्ड ५ सम्मको दस्तुर वन नियमावली, २०५१ को अनुसूची २, अनुसूची ३, अनुसूची ६, अनुसूची ८ र अनुसूची २० बमोजिम रहेकोले प्रदेश सरकार प्रदेश नं. ५ को वन ऐन तथा नियमावली तयार नहुँदा सम्म सोही वन नियमावली, २०५१ बमोजिम हुनेछ । यदि सो नियमावली संग बाझिन गएमा बाझिएको हद सम्म स्वतः बदर हुनेछ ।

६. पर्यटन सेवा वापत लिईने शुल्क /दस्तुरको दररेट

क. होटल, लज तथा रिसोर्टको लागी

- दरखास्त फाराममा रु. १०१- को टिकट
- दरखास्त दस्तुर वापत रु. १००१-
- होटल दर्ता दस्तुर

- पर्यटकस्तरको लज/रेष्टुरेन्ट/बारको लागि रु. ५,०००।-
  - पर्यटक स्तरको साधारण होटलको लागि रु.१०,०००।-
  - नवीकरणको हकमा आवधिक प्रतिवेदन बिलम्ब भएकोमा ९० दिन भित्र बुझाएको भए रु.१०००।- र सो भन्दा ढीलो भए रु.२,०००।- का दरले बुझाएको निस्सा
- ख. टुर/ट्रेकिङ पोटर/रिभर गाइड लाइसेन्ससको हकमा
- दरखास्त फाराममा रु.१० को टिकट
  - निवेदन दस्तुर बापत रु .१००।- अनुमति पत्र दस्तुर बापत रु . १०००/- तर रिभर गाइडको हकमा अनुमति पत्र बापत रु.५००/-
  - गाइडको नवीकरण बापत रु. ५००/
    - अनुमतिपत्र बिलम्ब दस्तुर टुर/ट्रेकिङ/पोटर गाइडको हकमा निम्नानुसार हुने:
      - अनुमति पत्रको म्याद नाघेको दुई महिनाभित्र रु.२००/-
      - २ महिना देखि ४ महिनाभित्र रु. ३००/-
      - ४ महिना देखि ६ महिनाभित्र रु. ५००।-
      - ६ महिना देखि १ वर्षभित्र रु. १,०००।-
      - इजाजतपत्र हराएमा रु. २००/-
- ग. ट्राभल/ट्रेकिङको इजाजत र इजाजत नवीकरण दस्तुर
- दरखास्त फाराममा रु. १०।- को टिकट
  - दरखास्त दस्तुर बापत रु. १००।-
  - इजाजत पत्रको दस्तुर रु. २५,०००।—
  - इजाजत पत्र नवीकरण म्याद भित्र भए रु. २५,०००।-
  - इजाजत पत्रको म्याद समाप्त भएको ३ महिनाभित्र भए थप रु.६,२५०।-

- इजाजत पत्रको पहिलो ३ महिनाको म्याद समाप्त भएको अर्को ३ महिना भित्र भए थप रु.१२,५००/-

घ. पर्यटक यातायात सेवा व्यवसाय सञ्चालन गर्न

- दरखास्त दस्तुर बापत रु. १००।
- ईजाजत दस्तुर बापत रु.१०,०००।-
- ईजाजत नविकरण दस्तुर:
  - ✓ इजाजत पत्रको म्यादभित्र भए रु.१०,०००।-
  - ✓ इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको पहिलो ३ महिनाभित्र भए थप रु. ३,०००/-
  - ✓ इजाजत पत्रको पहिलो ३ महिनाको म्याद समाप्त भएको अर्को ३ महिना भित्र भए थप रु.९,०००।-

द्रष्टव्य:- उपरोक्त अनुसारको पर्यटन सेवावापत लिइने शुल्क/दस्तुरको दररेट पर्यटन ऐन २०३५ र सो अन्तर्गत बनेका नियमावलीको आधारमा तयार गरिएको हुँदा प्रदेश नं. ५ को पर्यटन नियमावली तयार भै नसकेको अवस्थामा यस अन्तर्गत भएका कामकारवाही सोही ऐन, नियमावली, बमोजिम भएको मानिनेछ सो ऐन, नियमावली संग बाझिन गएमा बाझिएको हद सम्म मान्य हुने छैन ।

आज्ञाले,
डा. राधा वाग्ले
सचिव